

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จิตต์ ศรีวรรณวิทย์ และดวงใจ วินัยยอนแก้นท์. 2521. การศึกษาวิจัยการผลิตเซลลูโลส
คุณภาพสูง. รายงานการวิจัย. กองการวิจัย กรมวิทยาศาสตร์บิการ.
ธีระชัย รัตนโรจน์มงคล. 2541. การศึกษาวิจัยอิทธิพลของไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อการเพิ่มค่า
ความขาวสว่างของเยื่อฟอกยูคาลิปตัสในขั้นตอนการสกัดด้วยด่าง(E_{OP}). รายงานการ
วิจัย. กองการวิจัย กรมวิทยาศาสตร์บิการ.
ประยัด โภมาธต. 2542. คาร์บอไฮเดรต ใน ชีวเคมี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาชีวเคมี คณะ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
พวงผก้า สุนทรชัยนาคแสง. 2548. กายวิภาคและสัณฐานวิทยาของพืชเม็ดดอก (Anatomy and
Morphology of Flowering plants). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ห้อง.
มนตรี รัตนวิจิตร. 2537. ปราการน้ำซีอัมเซ็ต (Sodium Carboxy Methyl Cellulose). TTIS
textile digest 13 (พฤษภาคม): 24-25.
สมชาย รุ่งอินทร์ และรุ่งอรุณ วัฒนวงศ์. 2522. การศึกษาฤทธิ์ของสารและฟางข้าวคุณสมบติใน
การทำเยื่อกระดาษ. รายงานการวิจัย. กองการวิจัย กรมวิทยาศาสตร์บิการ.
สันทนา เสนียรไพบูลย์. 2539. การเปลี่ยนเส้นทางของลิกโนเซลลูโลสเป็นเชานอลด้วยวิธีการ
ย่อยสลายและการหมักแบบต่อเนื่องโดย Acrophialophora sp. และ Candida
drassicae. วิทยานิพนธ์ปริญญาด้านชีววิทยา สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะ
วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สุภากรณ์ โสภณพัฒนาภิค. 2546. วิธีการที่มีศักยภาพเป็นวัตถุดิบในการผลิตแอลกอฮอล์
เชือเพลิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาด้านชีววิทยา ภาควิชาพุกามศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
โสภณ เริงสำราญ, ปราณี รัตนวีดิโวโน และศรีไคล ชุนทด. 2541. การสังเคราะห์คาร์บอไฮเดรต
เมทิลเซลลูโลสจากชานอ้อย. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Adrados, B. P. , Juhász, T. , Galbe, M. and Zacchi, G. 2004. Hydrolysis of nonstarch
carbohydrates of wheat-starch effluent for ethanol production. Biotechnology
Progress 20: 474-479.

- AOAC. 1984. Official methods of analysis. 14 th ed. C. E. Jones (ed.), pp.153. Maryland: The William Byrd Press.
- Barnett, J. A. , Payne, R. W. and Yarrow, D. 2000. Yeast (characteristics and identification). Cambridge: Cambridge University Press.
- Boyle, M., Barron, N. and McHale, AP. 1997. Simultaneous saccharification and fermentation of straw to ethanol using the thermotolerant yeast strain *Kluyveromrces marxianus imb3*. Biotechnology Letter 19: 49-51.
- Browning, B. L. 1990. Wood chemistry In K. W. Britt (ed.), Handbook of pulp and paper technology. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Casey, J. P. 1980. Pulp and paper chemistry and chemical technology. (vol. 1) (3rd ed.) New York: John Wiley&Sons.
- Eriksson, K.-E. L., Blanchette, R. A. and Ander, P. 1990. Microbial and Enzymatic Degradation of Wood Components. New York: Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Etherington and Roberts. 2002. Dictionary of cellulose. Available from:
<http://palimpsests.stanford.edu/don/dt/dt0627.html> (2003, January 23)
- Ghose, T. K. 1987. Measurement of cellulose activities. International Union of Pure and Applied Chemistry 59: 257-268.
- Goering, H. K. and Van Soest, P. J. 1970. Forage Fiber Analysis (Apparatus, Reagent, Producers and Some Applications). Agriculture Handbook No.379. United States Department of Agriculture. Washington, D. C. 20402, U.S.A. 20p.
- Gornall, A. G. , Bardawill, C. J. and David, M. M. 1949. Determination of Serum proteins by means of the biuret reaction. Journal of Biological Chemistry 177: 751.
- Griffin, D. H. 1994. Fungal physiology. New York: Wiley-Liss.
- Hebeish, A. , Guthrie, J. T. 1981. The chemistry and technology of cellulosic copolymers. New York: Springer-Verlag.
- Hon, N. S. , David and Shiraishi. 1991. Wood and cellulosic chemistry. New York: Marcel Dakker.

- Inagaki, H. and Phillips, C. O. 1989. Cellulosics utilization: research and rewards in cellulosics. New York: Elsevier Applied Science.
- Krishna, S. H. , Reddy, T. J. and Chowdary, G. V. 2001. Simultaneous saccharification and fermentation of lignocellulosic wastes to ethanol using a thermotolerant yeast. Bioresource Technology 77: 193-196.
- Lee, J. H. , Pagan, R. J. and Rogers, P. L. 1983. Continuous simultaneous saccharification and fermentation of starch using *Zymomonas mobilis*. Biotechnology and Bioengineering 25: 659-669.
- Leghninger, A. L. 1982. Enzymes In Principles of Biochemistry. New York: Worth Publishers.
- McLaughlin. S. B. and Walsh, M. E. 1998. Evaluating consequences of producing crops for bioenergy. Biomass and Bioenergy 14: 317-324.
- McMillan, J. D. 1994. Pretreatment of lignocellulosic biomass In Himmel, M. E. , Baker, J. O. and Overend, R. O. (eds), Enzymatic Conversion of biomass for Fuels Production, ACS Symposium Series 566, pp. 292-324. Washington DC: American Chemical Society.
- Nisizawa, K. 1973. Mode of action of cellulase. Journal of fermentation Technology 51: 267-304.
- Ott, E. , Spurlin, H. M. and Grafflin, M. W. 1963. Cellulose and cellulose derivatives. New York: Interscience Publisher.
- Paulrud, S. and Nilsson, C. 2001. Briquetting and combustion of spring-harvested reed canary-grass: effect of fuel composition. Biomass and Bioenergy 20: 25-35.
- Punnapayak, H. and Hoffmann, J. J. 1994. Amsonia spp. As potential fuel crops for arid lands. World Journal of Microbiology&Biotechnology 10: 290-292.
- Punnapayak, H. , Kuhirun, M. and Thanonkeo, P. 1995. Microbial conversion of Agave biomass. Program and abstracts of SIM Annual Meeting, p. 92. USA.
- Punnapayak, H. , Kuhirun, M. and Thanonkeo, P. 1999. Cellulolytic fungi and the bioconversion of fiber from *Agave sisalana*. Science Asia 25: 133-136.

- Radford, A. , Stone, P. J. and Taleb, F. 1996. Cellulase and Amylase Complex
In Brambl and Marzluf (eds.), The Mycota III Biochemistry Molecular Biology, pp.
269-294. Germany: Springer-Verlag.
- Samson, R. A. 1991. Switchgrass: a living solar battery for the prairies.
Copyright @ 1991 REAP Canada.
- Samson, R. A. and Omielan. 1992. Switchgrass: a potential biomass energy crop for
ethanol production. Thirteenth North American Prairie Conference Proceedings,
pp. 253. August 6-9. Ontario.
- Sin, R. G. H. and Reese, E. T. 1953. Decomposition of cellulose by microorganisms.
Botany Review 19: 377-416.
- Sternberg, D. , Vijayakumar, P. and Reese, E. T. 1977. β -glucosidase: microbial
production and effect on enzymatic hydrolysis of cellulose. Canadian Journal of
Microbiology 23: 139-147.
- TAPPI. 1997. Alpha-, beta- and gamma-cellulose in pulp (T203om-93). Atlanta: TAPPI
Press.
- TAPPI. 1997. Preparation of indicators and standard solution (T610sp-97). Atlanta:
TAPPI Press.
- Uhlig, H. 1998. Industrial enzymes and their application. New York: John Wiley&Sons.
- Wilke, C. R. 1975. Cellulose as a chemical and energy resource. New York:
Interscience Publisher.
- Wit, W. D. 1980. Utilization of cellulose and hemicellulose of pig faeces by
Trichoderma viridae. Wageningen: Laboratory of Microbiology Agricultural
University.

ภาควิชานวัตกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

วัชพืชที่ใช้ในงานวิจัย

ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์ของวัชพืชจำนวน 8 ชนิด ซึ่งอยู่ในวงศ์ Poaceae (Gramineae, วงศ์ไผ่และหญ้า) จำนวน 7 ชนิด และวงศ์ Typhaceae (วงศ์ขุปถานชี) อีก 1 ชนิด คือ ขุปถานชี ดังนี้

รูปที่ 17 ลำเอียก

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Coix aquatica</i> Roxb.
ชื่อสามัญอังกฤษ	Job's tears, water coix
ชื่อสามัญไทย	ลำเอียก อ้อน้ำ
ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์	
ลำต้น	กลมยาวแข็งแรง สูง 1.5 - 2 เมตร
ใบ	ใบเดี่ยวแตกจากลำต้นแบบสลับ แผ่นใบยาวเรียว ปลายใบเรียวแหลม ยาวประมาณ 80 เซนติเมตร กว้างประมาณ 4 เซนติเมตร มีเส้นกลางใบหนาสีอ่อนกว่าแผ่นใบ

ดอก ชื่อดอกขนาดเล็ก แยกเป็นชื่อดอกเพศผู้และชื่อดอกเพศเมีย เกิดภายในกลีบรองดอกที่มีลักษณะเป็นลูกกลมๆ เปลือกแข็ง มี 2 – 3 ดอกย่อย เกิดที่ยอดลำต้นหรือตามซอกใบ

ลักษณะทางนิเวศวิทยา

พืชขึ้นบริเวณแหล่งน้ำขัง ในหนอง บึง มีการกระจายพันธุ์ทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อายุหลายฤดู (perennial weed)

รูปที่ 18 หญ้าคา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Imperata cylindrica</i> (L.) Beauv.
ชื่อสามัญอังกฤษ	cogon grass, blady grass, kunai grass, sword grass, lalang
ชื่อสามัญไทย	หญ้าคา คานหลวง ลาลัง ลาลาง ลาแล ลาลาย
ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์	

ลำต้น ลำต้นได้ดินเป็นเด่นกลมสีขาวเจริญอยู่ได้ผิด din แตกแขนงได้มาก many และรวดเร็ว ลำต้นเนื้อพื้นดินมีลักษณะแข็ง ตั้งตรงเป็นกอ สูง 0.3 – 1.5 เมตร มีราก 2 – 4 ข้อ บริเวณข้อมีขัน

ใบ ใบเดี่ยวแข็งและสาก แผ่นใบแคบเรียว ปลายใบแหลม เส้นกลางใบสีขาว แตกออกจากลำต้นได้ดิน ขอบใบมีขัน ใบอ่อนมีปลอกแข็งและแหลมหัม ตรงรอยต่อระหว่างแผ่น

ใบกับกาบใบจะมีเยื่อกันน้ำฝน (ligule) บางครั้งใบอาจจะยาวถึง 150 เซนติเมตร

ดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) รูปทรงกระบอก ยาว 10–20 เซนติเมตร ช่อดอกมีลักษณะฟูสีขาวเงิน ดอกย่อยมีก้านดอกยาวไม่เท่ากันล้อมรอบด้วยขนสีขาว มีกลีบประดับ 2 อัน กลีบบนยาวกว่ากลีบล่าง กลีบนอกรูปไข่ ปลายแหลม โปร่งแสงและมีขัน กลีบในมีลักษณะกว้างและมีขัน

ลักษณะทางนิเวศวิทยา และการใช้ประโยชน์

เป็นหญ้าที่มีอายุข้ามปี หรืออายุหลายฤดู ขยายพันธุ์โดยเมล็ดและส่วนของลำต้นใต้ดิน พบรากทั่วไปในทุกภาคของประเทศไทย ตามริมทาง ที่รกร้าง ในสวนผลไม้และในไร่ แต่ไม่ขึ้นในที่ที่มีร่มเงา ใช้เป็นยาสมุนไพร แก้อิ่ม แก้ร้อนใน ความดันโลหิตสูง ดีชาน หนองใน แก้ลมพิษ ผื่นคัน ห้ามเลือด ใช้เย็บมุงหลังคาบ้านพักโรงเรือน เป็นวัสดุคลุมดินที่ช่วยรักษาความชื้น

รูปที่ 19 หญ้าขจรเจดอกเล็ก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pennisetum polystachyon* (L.) Schult

ชื่อสามัญอังกฤษ mission grass, feather pennisetum, thin Napier grass

ชื่อสามัญไทย หญ้าขจรเจดอกเล็ก หญ้าคอมมิวนิสต์ หญ้าพม่า

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น เป็นกอตั้งตรง บางครั้งมีการแตกกิ่งก้าน สูง 0.5–3.0 เมตร

ใบ รูปหยัก แคบ ยาวถึง 45 เซนติเมตร
 ดอก ช่อคลอกแบบช่อเชิงลด (spike) สีม่วงช่อนแต่จะกลাযเป็นสีน้ำตาลเมื่อแก่
 ยาว 10 – 20 เซนติเมตร มีขนแข็งหยาบ (hirsute) คล้ายขนแปรง ดอกย่อยไม่มีก้าน
ลักษณะทางนิเวศวิทยา
 ชอบขึ้นในที่แห้ง พบรากตามริมทาง ที่รกร้างและที่ดอน ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด อายุ
 ฤดูเดียว (annual weed)

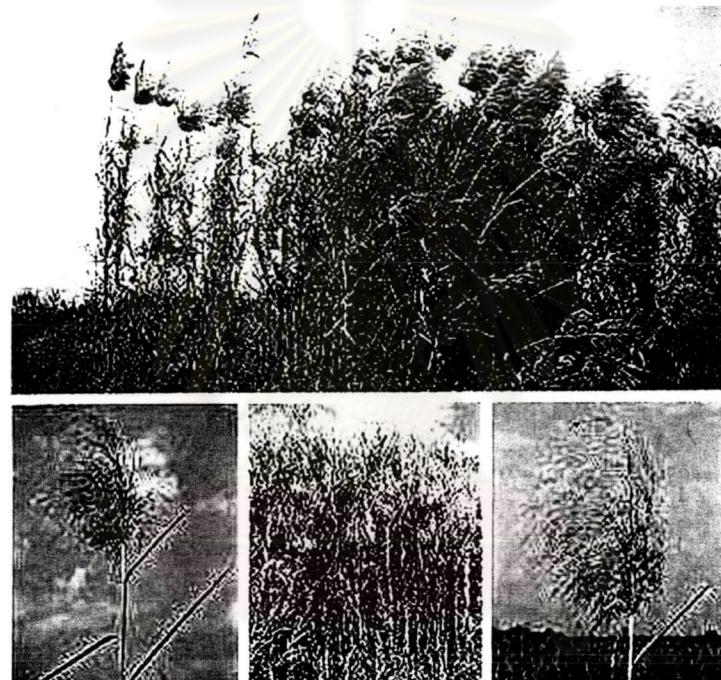
รูปที่ 20 หญ้าเนเปียร์

- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pennisetum purpureum* Schumach
 ชื่อสามัญอังกฤษ Napier grass, elephant grass
 ชื่อสามัญไทย หญ้าเนเปียร์
- ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์**
- ลำต้น ลำต้นใต้ดินเป็นเหง้า (rhizome) เจริญเติบโตเป็นกอแตกแขนงชั้นถ้า
 ปล่อยทิ้งไวนานๆ จะแตกเป็นกอใหญ่มาก สูง 1.8–2.4 เมตร
- ใบ แคบยาวเรียว ปลายใบแหลมคล้ายใบอ้อย แต่มีความกว้างของใบน้อย
 กว่า มีขนปกคลุมแผ่นใบ ส่วนโคนแผ่นใบจะแผ่ออกเป็นกาบห่อหุ้มลำต้น ระหว่างแผ่นใบกับกาบ
 ใบมีเยื่อกันน้ำฝน

ตอก ช่อดอกแบบช่อเรียงลด สีเหลืองอ่อนหรือสีฟางข้าว ยาว 10–30 เซนติเมตร ดอกย่อยไม่มีก้าน มีขันแข็งออกกระจาบช่อดอก

ลักษณะทางนิเวศวิทยา และการใช้ประโยชน์

ชอบขึ้นในที่สภาพแห้งแล้ง ที่รกร้างและบริเวณริมทาง ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดและลำต้น อายุหลายฤดู ใช้ปลูกเป็นอาหารสัตว์โดยนิยมตัดสดให้โโค มีคุณค่าทางอาหารช่วงเริ่มต้นของฤดูกาลร้อยละ 25 วัตถุแห้งมีปริมาณร้อยละ 7.2

ศูนย์วิทยศาสตร์พยากรณ์
รูปที่ 21 แหน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Phragmites karka</i> (Retz.) Trin. ex Steud.
ชื่อสามัญอังกฤษ	common reed, flute reed, tropical reed
ชื่อสามัญไทย	แหน อ้อลึก หญ้าลาโพ
ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์	
ลำต้น	ตั้งตรง สูง 2–3 เมตร มีเนื้าใหญ่แข็งแรง
ใบ	ยาวเรียว ปลายแหลม ยาว 30–80 เซนติเมตร แผ่นใบราบกระด้าง กับใบที่หุ่มลำต้นไม่มีขันปักคลุม

ดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง พับที่ปลายยอด มีขนาดใหญ่ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร สีน้ำตาล มีขั้นคล้ายใบมีร่องรอยทั่วไป
ลักษณะทางนิเวศวิทยา และการใช้ประโยชน์

ช่อขี้นเป็นกลุ่มใหญ่หนาแน่นตามที่ชื่นและริบบ์ ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดและลำต้น อายุหลายฤดู สามารถนำช่อดอกมาใช้ทำไม้กวาด

ศูนย์ราษฎร์ฯ กว.
รูปที่ 22 เเล

จ忙ลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ชื่อวิทยาศาสตร์** *Saccharum spontaneum* Linn.
ชื่อสามัญอังกฤษ wild cane, wild sugarcane
ชื่อสามัญไทย เเล แขมดอกขาว แขมดอกขาว อ้อยเลา พง
ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์

- ลำต้น** ลำต้นตั้งตรง เจริญเป็นกอ สูง 3-4 เมตร
ใบ แคบ ยาวเรียว กากใบมักมีสีม่วงอ่อน
ดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ยาวเรียว สีเงิน มีขั้นคล้ายเส้นไหม

ลักษณะทางนิเวศวิทยา

พบขึ้นอยู่ตามที่รกร้าง ท้องทุ่งนา ริมหนอง ชายคลอง และริมข้างทางที่ไปมีอายุตู้ดีเยوا

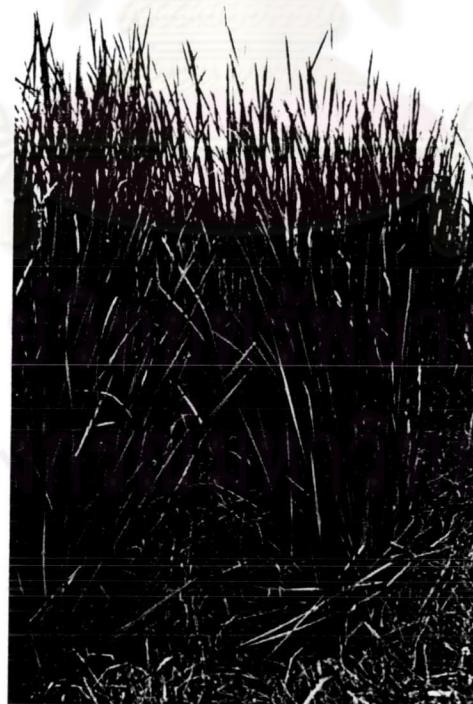
รูปที่ 23 กง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Thysanolaena maxima</i> (Roxb.) O. Ktze.
ชื่อสามัญอังกฤษ	bamboo grass, tiger grass
ชื่อสามัญไทย	กง ตองกง เลาแล้ง หญ้ากาบไฟใหญ่ หญ้าไม้กวาด หญ้ายูง
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์	ลำต้น ลำต้นคล้ายต้นไผ่ เจริญเป็นกอ สูงประมาณ 2 – 3 เมตร ใน ใบเดียว แผ่นใบรูปหอก (lanceolate) ขนาดใหญ่ ใบเรียวยาวไปที่ปลาย ใบ ใบไม่มีขัน ขอบใบเรียบ (entire) กาบใบเรียบ มีสีเขียวอมขาวนวล ยาว 7.5-20.9 เซนติเมตร แต่ละ ใบเรียงตัวห่างตลอดลำต้น เยื่องกันแน่นหรือลิ้นใบเป็นแผ่นเยื่อบางๆ (membranous entire) ค่อน ข้างหนา มีสีน้ำตาลอ่อน

ดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ยาว 72.6-112.5 เซนติเมตร แตกแขนงเล็กๆ จำนวนมาก ช่อดอกมีขั้นตอนละเอียด กลุ่มดอกย่อย (spikelet) มีขนาดเล็กประกอบด้วยดอกย่อย (floret) 2 ดอก ดอกย่อยด้านล่างลดรูปเป็นเยื่อบางๆ เป็นดอกหมัน (infertile) ดอกย่อยด้านบนเป็นดอกสมบูรณ์เพศ (fertile)

ลักษณะทางนิเวศวิทยา และการใช้ประโยชน์

พบขึ้นทั่วไปในพื้นที่ที่มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 45-1,058 เมตร ตามริมแม่น้ำ เนินเขา บัน曇า เทือกเขา ที่โล่งแจ้งในพื้นที่ที่ค่อนข้างแห้งแล้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดและส่วนลำต้นหรือเหง้าได้ดีน อายุถูกเดียวใบและยอดอ่อนเป็นแหล่งอาหารสัตว์ตามธรรมชาติสำหรับแพะเลี้มของโค กระปือ ช้าง สัตว์ป่า ซึ่งส่วนของใบและยอดอ่อน มีค่าโปรตีนร้อยละ 10.9 เยื่อใยร้อยละ 15.9 ไขมันร้อยละ 2.7 เถ้าร้อยละ 5.6 แคลเซียมร้อยละ 0.10 พอฟอรัสร้อยละ 0.38 และแทนนินร้อยละ 1.01 ส่วนช่อดอกนำมาใช้ทำไม้กวาด

รูปที่ 24 ถุงกาซี

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Typha angustifolia</i> Linn.
ชื่อสามัญอังกฤษ	cattail, narrowleaf cattail, narrow-leaved cattail, lesser reedmace
ชื่อสามัญไทย	ธูปฤๅษี กกข้าง กกธูป หญ้าบวรื้อ หญ้าสาบหลวง
ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์	

ลำต้น เจริญตั้งตรงเป็นกอ มีลำต้นใต้ดินเรียกว่าเหง้า กลม สามารถแทรกหันอี้นึ่นเป็นหมู่ใหญ่ สูงประมาณ 1-2 เมตร

ใบ ในเดียวแบบเรียบ เรียวแหลม รูปแถบ(linear) กว้าง 1.2-1.8 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1 เมตร เรียงลดับระบนาเบี้ยว(distichous) แผ่นใบด้านบนตั้งเล็กน้อยเพราเมี๊เซลล์ หยุ่นตัวคล้ายฟองน้ำมุนอยู่กลางใบ ส่วนด้านล่างแบบ โคนใบแผ่เป็นกาบประกอบกัน กาบใบด้านในมีเมือกเหนียว

ดอก ช่อดอกแบบช่อเชิงลด ดอกมีจำนวนมากติดกันแน่นสีน้ำตาล ลักษณะคล้ายธูปดอกใหญ่ ก้านช่อดอกกลม แข็ง ดอกแยกเพศแบ่งเป็นตอนเห็นได้ชัด
ลักษณะทางนิเวศวิทยา และการใช้ประโยชน์

พบขึ้นบริเวณแหล่งน้ำข้าง ในหนอง บึง ในนาข้าวทั่วประเทศไทย อาศัยแมล็ดขนาดเล็กหรือเหง้าในการกระจายพันธุ์ ทนความเป็นกรดเป็นด่าง ความเค็ม และมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหาร และให้หนักได้ในปริมาณสูง โดยสามารถกำจัดในตอเรเจนจากน้ำเสียในที่ลุ่มต่อไร่ได้ถึง 400 กิโลกรัมต่อปี และสามารถดูดเก็บโพแทสเซียมต่อไร่ได้ถึง 690 กิโลกรัมต่อปี นิยมใช้ทำเครื่องจักสาน เช่น เสื่อ ตะกร้า ใช้มุงหลังคา กินได้ แบ่งที่ได้จากลำต้นใต้ดินและรากใช้บริโภคได้เช่นกัน ในอินเดียเคยใช้ก้านช่อดอกทำปากาก และเชื่อว่าลำต้นใต้ดินและรากใช้เป็นยาบำบัดโรคบางชนิด เช่น ขับปัสสาวะ เยื่อ (pulp) ของต้นกากข้างนำมาใช้ทำไยเทียม (rayon) และกระดาษได้มีเส้นใย (fiber) ถึงร้อยละ 40 เส้นใยนี้มีความซึ้นร้อยละ 8.9 เซลลูโลสร้อยละ 63 เมซิเซลลูโลสร้อยละ 8.7 ลิกนินร้อยละ 9.6 ไกร้อยละ 1.4 และเดาร้อยละ 2 เส้นใยมีสีขาวหรือน้ำตาลอ่อนนำมาทอเป็นผ้าใช้แทนผ้ายหรือขันสัตว์ กกข้างมีปริมาณโปรตีนและคาร์บอไฮเดรตค่อนข้างสูง มากที่เหลือจากการสกัดเอาไปรดและคาร์บอไฮเดรตออกออกแล้วใช้แบบที่เรียกว่าเชื้อออกซิเจน (anaerobic bacteria) ย่อยจะให้แก๊สมีเทน (methane) ซึ่งใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ ผลของกากข้างมี long chain hydrocarbon 2 ชนิด คือ pentacosane และ I-triacontanol สารพาก phytosteral 2 ชนิด คือ B(beta)-sitosterol และ B(beta)-sitosteryl-3-O-B(beta)-D-glucopyranoside

ภาคผนวก ข

อาหารเลี้ยงเชื้อที่ใช้ในงานวิจัย

1. Potato Dextrose Agar (PDA)

มันฝรั่ง	200	กรัม
น้ำตาลกูลูโคส	20	กรัม
วุ้นผง (agar)	20	กรัม
น้ำกลั่น	1	ลิตร

วิธีการเตรียม

1.1 ปอกเปลือกมันฝรั่ง ล้างให้สะอาด และหั่นเป็นชิ้นๆ เหลี่ยมจัตุรัสชิ้นเล็กๆ ขนาดประมาณ 1 ลูกบาศก์เซนติเมตร จำนวน 200 กรัม นำไปต้มในน้ำกลั่นประมาณ 700 มิลลิลิตร เพื่อให้สุก สังเกตได้จากการใช้มือบีบแล้วมันฝรั่งนุ่มแตกออกง่าย ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

1.2 กรอง เก็บแต่ส่วนน้ำ เติมน้ำตาลกูลูโคส 20 กรัม ผสมและละลายให้เข้ากัน เติมน้ำกลั่นลงไปเล็กน้อยให้มีปริมาณของอาหารประมาณ 900 มิลลิลิตร ปรับค่าความเป็นกรดและด่างให้อยู่ในช่วง 5.0 – 5.5 ด้วยสารละลายกรดไฮโดรคลอริก 1 นอร์มอล หรือ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1 นอร์มอล

1.3 เติมวุ้นผง 20 กรัม และต้มให้วุ้นละลาย ปรับปริมาตรรวมทั้งหมดของอาหารเป็น 1 ลิตร ด้วยน้ำกลั่น นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

2. Potato Dextrose Broth (PDB)

มันฝรั่ง	200	กรัม
น้ำตาลกูลูโคส	20	กรัม
น้ำกลั่น	1	ลิตร

วิธีการเตรียม

เช่นเดียวกับการเตรียมอาหารสูตร PDA แต่ไม่ใส่วุ้น ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

3. Yeast Malt Agar (YMA)

Yeast extract	5	กรัม
Malt extract	5	กรัม
Bacto peptone	5	กรัม
น้ำตาลกลูโคส	20	กรัม
วุ่น	20	กรัม
น้ำก๊าซ	1	ลิตร

วิธีการเตรียม

ละลายส่วนผสมทั้งหมดยกเว้นวุ่นด้วยน้ำก๊าซ จากนั้นเติมวุ่นแล้วนำไปปัต้มจนวุ่นละลาย หมด ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

4. Yeast Malt Broth (YMB)

Yeast extract	5	กรัม
Malt extract	5	กรัม
Bacto peptone	5	กรัม
น้ำตาลกลูโคส	20	กรัม
น้ำก๊าซ	1	ลิตร

วิธีการเตรียม

เช่นเดียวกับการเตรียมอาหารสูตร YMA แต่ไม่ใส่วุ่น ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

5. Production medium (Punnapayak et al., 1999)

$MgSO_4$	1.0	กรัม
Corn steep liquor	7.0	กรัม
$CaHPO_4$	5.0	กรัม
α -cellulose	30.0	กรัม
$(NH_4)_2SO_4$	4.0	กรัม

FeSO_4	5.0	มิลลิกรัม
ZnSO_4	1.4	มิลลิกรัม
MnSO_4	1.6	มิลลิกรัม
CoCl_2	3.6	มิลลิกรัม
Tween 80	2.0	มิลลิลิตร
น้ำกลั่น	1.0	ลิตร

วิธีการเตรียม

ละลายน้ำผึ้งทั้งหมด ยกเว้น CaHPO_4 , α -cellulose และ Tween 80 แล้วเติมน้ำกลั่นให้มีปริมาตรได้ 1 ลิตร ปรับค่าความเป็นกรดและด่างให้เท่ากับ 5.0 ด้วยสารละลายกรดไฮโดรคลอโริก 1 นอร์มอล หรือ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1 นอร์มอล จากนั้นเติม Tween 80 ปรับปริมาตรให้เป็น 1 ลิตร นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

หมายเหตุ CaHPO_4 และ α -cellulose ไม่ละลายน้ำ ให้คำนวนสำหรับการซั่งแยกแต่ละฟลักก์

6. F2 medium (Punnapayak et al., 1999)

$(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$	3.0	กรัม
$\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	2.2	กรัม
CaCl_2	1.2	กรัม
น้ำกลั่น	1.0	ลิตร

วิธีการเตรียม

ละลายน้ำผึ้งแต่ละชนิดด้วยน้ำกลั่น แล้วนำมาผึ้งกัน ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

ภาคผนวก ค

การเตรียมสารเคมี

1. การเตรียมสารละลายนำรับวิเคราะห์องค์ประกอบของลิกโนเซลลูโลส

1.1 การเตรียมสารละลายนейтрอลไดเร็งเทนต์ neutral detergent

Sodium lauryl sulphate 30 กรัม

Disodium ethylenediamine tetraacetate

(EDTA) dihydrate 16.18 กรัม

Sodium borate decahydrate ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10 \text{ H}_2\text{O}$) 6.81 กรัม

Na_2HPO_4 4.56 กรัม

2-Ethoxyethanol (ethylene glycol monoethyl ether) 10 มิลลิลิตร

นำ EDTA และ $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10 \text{ H}_2\text{O}$ มาละลายในน้ำกลั่นพอกประมาณ และนำไปเต้มจน
ละลายนหมด แล้วนำไปผสมกับ sodium lauryl sulphate และ 2-Ethoxyethanol

จากนั้นนำ Na_2HPO_4 มาละลายในน้ำกลั่นพอกประมาณ และนำไปเต้มจนละลายนหมดแล้ว
นำไปผสมกับสารละลายน้ำด้วย ปรับปริมาตรให้เป็น 1 ลิตร และ pH อยู่ในช่วง 6.9 - 7.1

1.2 การเตรียมสารละลายน้ำดีเพอร์เมต์ติค acid detergent

Sulfuric acid (% assay = 100) 49.04 กรัม

Cetyl trimethylammonium bromide 20 กรัม

นำกรดซัลฟูริกใส่ในขวดปรับปริมาตร (volumetric flask) ขนาด 1 ลิตร ที่มีน้ำกลั่นอยู่
พอกประมาณ ผสมให้เข้ากัน และปรับปริมาตรให้เป็น 1 ลิตร ตรวจความเข้มข้นของสารละลายน้ำด้วย
วิธีการไทด์เทรอท ให้ได้สารละลายน้ำดีเพอร์เมต์ติคที่มีความเข้มข้น 1 N แล้วเติม cetyl trimethylammonium
bromide ผสมให้เข้ากัน

1.3 การเตรียมสารละลายน้ำมังงะ potassium permanganate

KMnO_4 50 กรัม

Ag_2SO_4 0.05 กรัม

ละลายน้ำ KMnO_4 และ Ag_2SO_4 ในน้ำกลั่น 1 ลิตร แล้วเก็บสารละลายน้ำมังงะไว้ในขวดแก้วสีเขียว
เก็บไว้ในตู้เย็น อย่าให้โดนแสง

1.4 การเตรียมสารละลายน้ำ lignin buffer

Fe(NO ₃) ₃ .9 H ₂ O	6	กรัม
AgNO ₃	0.15	กรัม
Potassium acetate	5	กรัม
Acetic acid, glacial	500	มิลลิลิตร
Tertiary butyl alcohol	400	มิลลิลิตร

ละลาย Fe(NO₃)₃.9 H₂O และ AgNO₃ ในน้ำกลั่น แล้วนำไปผสมกับ acetic acid และ potassium acetate แล้วเติม tertiary butyl alcohol ผสมให้เข้ากัน

1.5 การเตรียมสารละลายน้ำ combined permanganate

ผสม saturated potassium permanganate กับ lignin buffer ในอัตราส่วน 2:1 (ปริมาตรต่อปริมาตร) เตรียมใหม่ก่อนใช้ โดยเก็บไว้ได้ไม่เกิน 1 สัปดาห์ ในตู้เย็นและไม่ให้ถูกแสงถ้าสารภายนอกเป็นสีแดงจะใช้ไม่ได้

1.6 การเตรียมสารละลายน้ำ demineralizing

Oxalic acid dehydrate	50	กรัม
95% Ethanol	700	มิลลิลิตร
HCl	50	มิลลิลิตร
น้ำกลั่น	250	มิลลิลิตร

ละลาย oxalic acid ใน ethanol แล้วเติม HCl และน้ำกลั่น ตามลำดับ ผสมให้เข้ากัน

2. การเตรียมสารละลายน้ำบัฟเฟอร์

การเตรียม 0.025 M Citrate buffer pH 4.5

ซึ่ง Tri-sodium Citrate dihydrate (C₆H₅O₇Na₃.2H₂O) จำนวน 1.2940 กรัม มาละลายในน้ำกลั่น 490 มิลลิลิตร แล้วเติม Citric acid monohydrate (C₆H₂O₇.2H₂O) ลงไป 1.6958 กรัม ปรับ pH ให้เป็น 4.5 จากนั้นเติมน้ำกลั่นจนปริมาตรเป็น 500 มิลลิลิตร

การเตรียม 0.05 M Citrate buffer pH 4.8

ซึ่ง Tri-sodium Citrate dihydrate (C₆H₅O₇Na₃.2H₂O) จำนวน 7.6466 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 990 มิลลิลิตร แล้วเติม Citric acid monohydrate (C₆H₂O₇.2H₂O) ลงไป 5.0434 กรัม ปรับ pH ให้เป็น 4.8 จากนั้นเติมน้ำกลั่นจนปริมาตรเป็น 1 ลิตร

การเตรียม 0.04 M Sodium acetate buffer pH 5.0

ชั้ง sodium acetate trihydrate ($\text{CH}_3\text{COONa} \cdot 3\text{H}_2\text{O}$) จำนวน 3.4567 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 990 มิลลิลิตร แล้วเติม acetic acid, glacial ลงไป 0.83 มิลลิลิตร ปรับ pH ให้เป็น 5.0 จากนั้นเติมน้ำกลั่นจนปริมาตรเป็น 1 ลิตร

3. การเตรียมสารละลาย dinitrosalicylic acid (DNS) (ดัดแปลงจาก Miller, 1959)

3.1 เตรียมสารละลาย dinitrosalicylic acid 1 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 880 มิลลิลิตร

3.2 ชั้ง potassium sodium tartrate ($\text{NaKC}_4\text{H}_4\text{O}_6 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$) จำนวน 255 กรัม ละลายในสารละลาย NaOH 4.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 300 มิลลิลิตร

3.3 เตรียมสารละลาย NaOH 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 22 มิลลิลิตร ใส่ลงในสารละลาย phenol 10 กรัม เติมน้ำให้ครบ 1 ลิตร ผสมให้เข้ากัน เทแบ่งออกมา 69 มิลลิลิตร ใส่ NaHSO_3 6.9 มิลลิลิตร

3.4 ผสมสารละลายจากข้อ 3.1 และ 3.2 ให้เข้ากัน จากนั้นจึงใส่สารละลายข้อ 3.3 ผสมให้เข้ากัน นำไปเก็บใส่ขวดสีชา และเก็บไว้ในตู้เย็นอย่างน้อย 1 คืน ก่อนนำมาใช้

4. การเตรียมสารละลาย biuret (Gornall et al., 1949)

4.1 ชั้ง $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ จำนวน 1.50 กรัม และ potassium sodium tartrate จำนวน 6.0 กรัม ในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรเป็น 500 มิลลิลิตร

4.2 เตรียมสารละลาย NaOH 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 300 มิลลิลิตร

4.3 นำสารละลายจากข้อ 4.1 และ 4.2 มาผสมรวมกัน ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร ด้วยน้ำกลั่น เก็บไว้ในขวดสีชา

5. การเตรียม normal saline 0.85%

ละลาย NaCl 8.5 กรัม ในน้ำกลั่น แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

6. การเตรียมสารละลาย dinitrosalicylic acid (DNS) 1%

ละลาย DNS จำนวน 10 กรัม phenol จำนวน 2 กรัม และ sodium sulfite จำนวน 0.5 กรัม ให้เข้ากันด้วยน้ำกลั่น แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

7. การเตรียมสารละลาย potassium sodium tartate 40%

ละลาย potassium sodium tartate 40 กรัม ในน้ำกลั่น แล้วปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร

8. การเตรียมสไลด์เพื่อศึกษาโครงสร้างของเชื้อรา

- 8.1 นำสไลด์ กระจากปิดสไลด์ และแท่นวางสไลด์ ใส่ลงในจานเพาะเชื้อ ปิดฝาและนำไปปั่น นำเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิวตัน เป็นเวลา 15 นาที
- 8.2 เตรียมอาหาร PDA เท入จานเพาะเชื้อที่นำเชื้อแล้วอีกชุดหนึ่ง ตั้งทึบไว้บนอาหารแข็ง จากนั้นใช้มีดผ่าตัด ตัดชิ้นวุ้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดประมาณ 0.5×0.5 เซนติเมตร
- 8.3 นำชิ้นอาหารที่ตัดได้มาวางไว้บนสไลด์ในจานเพาะเชื้อที่เตรียมจากข้อ 8.1
- 8.4 ใช้เข็มเขี่ยลงไฟ ตั้งทึบให้เย็น จากนั้นนำไปเขี่ยสปอร์ของเชื้อราที่ต้องการศึกษามา แตะที่มุ่มหั้งสี่ด้านของชิ้นอาหาร
- 8.5 ปิดทับด้วยกระจากปิดสไลด์ โดยต้องระวังไม่ให้กระจากปิดสไลด์เฉียงมาแตะกับสไลด์ที่อยู่ด้านล่าง
- 8.6 เก็บกลับที่นำเชื้อแล้วลงไปเล็กน้อย แต่ไม่ให้ท่วมสไลด์ เพื่อให้เกิดความชื้น
- 8.7 นำไปบ่มเลี้ยงเพื่อให้เชื้อราเจริญ สองเกตเชือราจะค่อยๆ เจริญແผ่าเส้นใยไปบนสไลด์ และกระจากปิดสไลด์
- 8.8 นำสไลด์ที่มีเส้นใยของเชื้อราเจริญอยู่มาเขี่ยชิ้นอาหารออก แต่ต้องระวังไม่ให้เส้นใยของเชื้อราติดมาด้วย ดังนั้นจะได้ส่วนที่มีเส้นใยเชื้อราติดอยู่ 2 ส่วน คือ ที่สไลด์และกระจากปิดสไลด์
- 8.9 หยดเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ ลงบนสไลด์หรือกระจากปิดสไลด์ที่มีเส้นใยเชื้อราอยู่ เพื่อให้เส้นใยของเชื้อราแผ่กระจาย ทิ้งให้สักครู่เพื่อให้แอลกอฮอล์ระเหย
- 8.10 หยดสี lactophenol-cotton blue หรือ lactophenol-anelene blue ลงไปเพื่อย้อมเส้นใยเชื้อรา
- 8.11 นำกระจากปิดสไลด์ที่สะอาดแผ่นใหม่ปิดทับลงไป ระวังอย่าให้เกิดฟองอากาศ ใช้กระดาษซับสีส่วนเกินออกให้หมด และปิดทับขอบกระจากปิดสไลด์ทั้ง 4 ด้านด้วยน้ำยาทาเล็บ
- 8.12 นำสไลด์ตัวอย่างเชื้อราที่ได้ไปดูรายละเอียดด้วยกล้องจุลทรรศน์

9. วิธีการตรวจสอบความเข้มข้นของสารละลายต่างๆ ที่ใช้ในการหาปริมาณแอลฟ่า-เซลลูลิส เบต้า-เซลลูลิส และแอกม่า-เซลลูลิส (TAPPI, 1997)

การตรวจสอบความเข้มข้นของสารละลายโดยเดิมไซดรอไไซด์เข้มข้น 17.5 เปอร์เซ็นต์

นำ potassium hydrogen phthalate, primary standard grade ($\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}$) ไปอบที่ อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง แล้วชั่งมา 42.722 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ปรับ

ปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร ในแต่ละฟลาสก์ เป็นจำนวน 3 ฟลาสก์ (คำนวณมาจาก 5.21 N ของ 17.5% NaOH) และหยดอินดิเคเตอร์ฟีโนฟทาลีน (phenolphthalein indicator) จำนวน 2-3 หยด จากนั้นไห้เทเรตด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 17.5 เปอร์เซ็นต์ จนสีเปลี่ยนเป็นสีชมพู ถึงแดง (จุดยุติ) บันทึกปริมาตรที่ใช้ไปในการไห้เทเรตเป็นมิลลิลิตร และคำนวณดังนี้

$$\text{Normality ของ NaOH} = (\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O, g}) / (0.20422 \times \text{ปริมาตรที่ใช้ไปในการไห้เทเรต, ml})$$

การตรวจสอบความเข้มข้นของสารละลาย Ferrous ammonium sulfate 0.1 N
เติมน้ำากลั่น 100 มิลลิลิตร กรดซัลฟูริกเข้มข้น 25 มิลลิลิตร และ 0.100 N K₂Cr₂O₇
ปริมาตร 25 มิลลิลิตร ในแต่ละฟลาสก์ เป็นจำนวน 3 ฟลาสก์ ปล่อยให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง และ
หยดอินดิเคเตอร์เฟอร์โรอิน (ferroin indicator) จำนวน 2-3 หยด จากนั้นไห้เทเรตด้วย ferrous
ammonium sulfate 0.1 N จนสีเปลี่ยนเป็นสีม่วงอมน้ำตาลแดง (จุดยุติ) บันทึกปริมาตรที่ใช้ไปใน
การไห้เทเรตเป็นมิลลิลิตร และคำนวณดังนี้

$$0.1 \text{ N FAS} = (25 \text{ ml ของ K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 \times 0.100 \text{ N K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7) / \text{ปริมาตรที่ใช้ไปในการไห้เทเรต, ml}$$

10. การเตรียมสารละลาย sodium hydroxide 17.5%

ละลาย sodium hydroxide 175 กรัมในน้ำากลั่น และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

11. การเตรียมสารละลาย potassium dichromate 0.5 N

ละลาย potassium dichromate 24.52 กรัมในน้ำากลั่น และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

12. การเตรียมสารละลายมาตราฐาน potassium dichromate 0.100 N

อบ potassium dichromate ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง และซึ่งมา 4.9031 กรัม ละลายในน้ำากลั่น ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

13. การเตรียมสารละลาย ferrous ammonium sulfate 0.1 N

ละลาย ferrous ammonium sulfate หรือ Iron (II) ammonium sulphate
(Fe(NH₄)₂(SO₄)₂ · 6H₂O) จำนวน 40.5 กรัมในน้ำากลั่น เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้นปริมาตร 10
มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

14. การเตรียมสารละลาย sulfuric acid 3 N

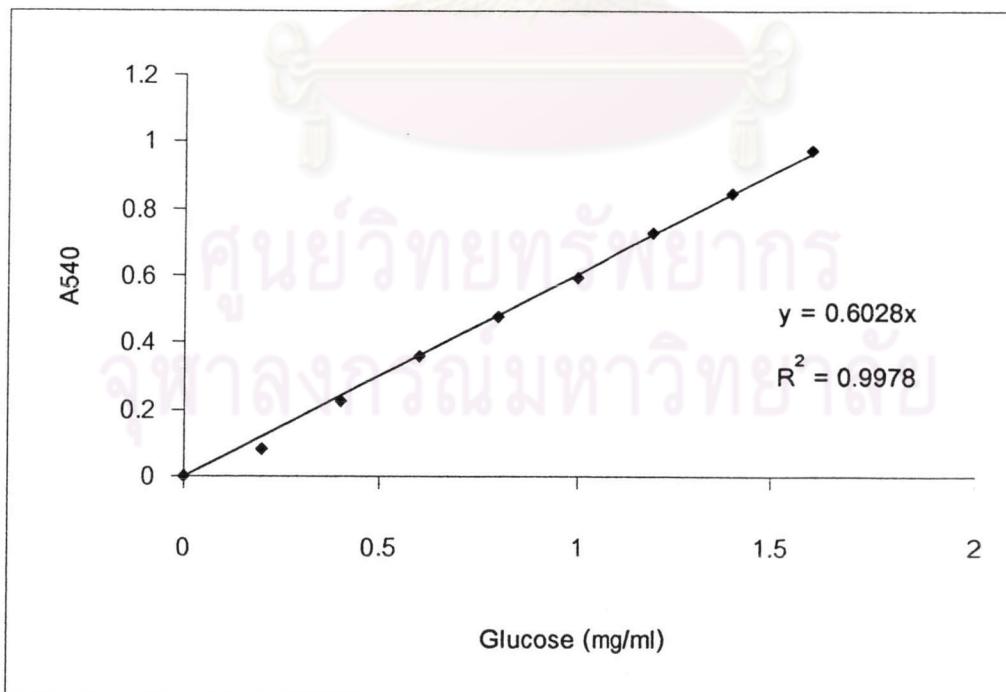
เจือจากกรดซัลฟูริกเข้มข้นโดยใช้ปริมาตร 83.5 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร
ด้วยน้ำากลั่น

ภาคผนวก ง

กราฟมาตรฐาน การคำนวณค่าเอนไซติก และปริมาณเอทานอล

1. การทำกราฟมาตรฐานน้ำตาลกลูโคส

- 1.1 เตรียมสารละลายน้ำตาลกลูโคสที่ละลายในสารละlaysuch as eterbutyl alcohol ความเข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ ค่าความเป็นกรดและด่างเท่ากับ 5.0 โดยมีน้ำตาลกลูโคสความเข้มข้นต่างๆ กันคือ 0.00 0.20 0.40 0.60 0.80 1.00 1.20 1.40 และ 1.60 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร
- 1.2 ใส่สารละลายน้ำตาลความเข้มข้นต่างๆ ที่เตรียมได้จากข้อ 1.1 ลงในหลอดทดลองหลอดละ 1 มิลลิลิตร ทำความเข้มข้นละ 3 ช้อน
- 1.3 ใส่สารละลายน DNS (ภาคผนวก ข) ปริมาตร 3 มิลลิลิตร ลงในแต่ละหลอด
- 1.4 นำไปปั้งในอ่างน้ำเดือดเป็นระยะเวลา 5 นาที ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น
- 1.5 เติมน้ำากลั่นหลอดละ 20 มิลลิลิตร
- 1.6 นำไปวัดค่าดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 540 นาโนเมตร โดยหลอดควบคุมใช้น้ำากลั่นแทนสารละลายน้ำตาลกลูโคส
- 1.7 นำค่าที่ได้มาสร้างกราฟระหว่างค่าดูดกลืนแสงและปริมาณน้ำตาลกลูโคส

รูปที่ 25 กราฟมาตรฐานน้ำตาลกลูโคส

2. การทำกราฟมาตรฐานโปรตีน (Bovine Serum Albumin, BSA)

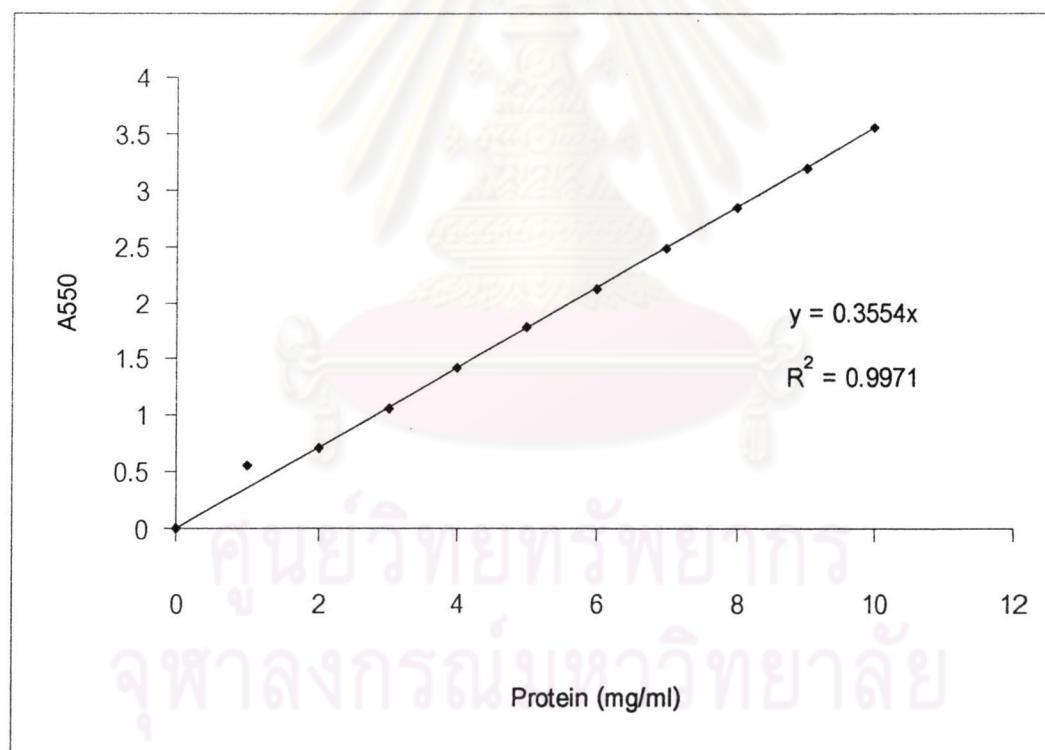
2.1 เตรียมสารละลายน้ำ BSA ให้มีความเข้มข้น 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และ 10 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร

2.2 ใส่สารละลายน้ำ BSA ความเข้มข้นต่างๆ ที่เตรียมได้จากข้อ 2.1 ลงในหลอดทดลอง หลอดละ 1 มิลลิลิตร ทำการวัดความเข้มข้นละ 3 ครั้ง

2.3 เติมสารละลายน้ำ biuret (ภาชนะฯ) ปริมาณ 4 มิลลิลิตร ในแต่ละหลอดจากนั้น เขย่าให้เข้ากันแล้วตั้งทิ้งไว้ 30 นาที

2.4 นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสง ที่ความยาวคลื่นแสง 550 นาโนเมตร โดยหลอดควบคุมใช้น้ำกลั่นแทนสารละลายน้ำ BSA

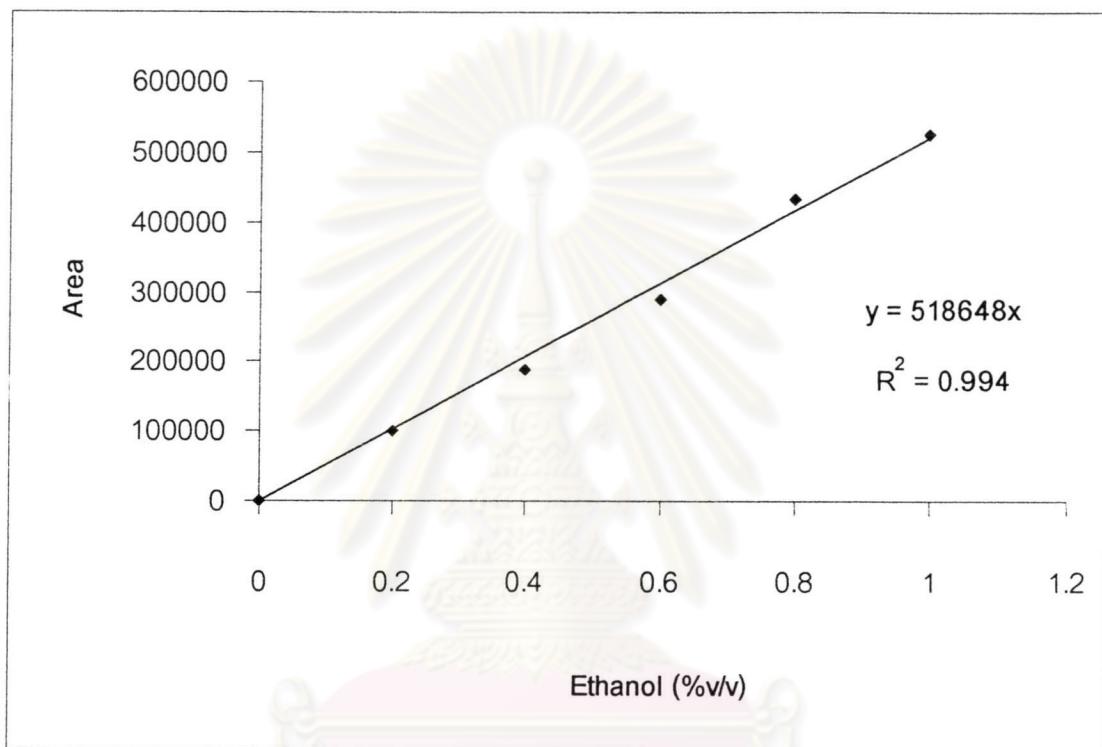
2.5 นำค่าที่ได้มาสร้างกราฟมาตรฐานระหว่างค่าดูดกลืนแสงและปริมาณโปรตีน

รูปที่ 26 กราฟมาตรฐานโปรตีน

3. การทำกราฟมาตราฐานเอทานอล

เตรียมเอทานอลที่ความเข้มข้น 0.2 0.4 0.6 0.8 และ 1.0% (v/v) และวันนำไปตรวจสอบด้วยเครื่อง gas chromatography (GC) จากนั้นนำพื้นที่ได้กราฟที่ได้ของแต่ละความเข้มข้นมาสร้างกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของเอทานอลและพื้นที่ได้กราฟ ดังรูปที่ 33

รูปที่ 27 กราฟมาตราฐานเอทานอล

4. กราฟมาตรฐานน้ำตาลรีดิวซ์โดยใช้กลูโคสเป็นสารละลายมาตรฐาน

4.1 เตรียมสารละลายกลูโคสความเข้มข้น 0.2 0.4 0.6 และ 0.8 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร แล้วปีเปตสารละลายกลูโคสแต่ละความเข้มข้นปริมาตร 3 มิลลิลิตร ใส่ลงในหลอดทดลอง

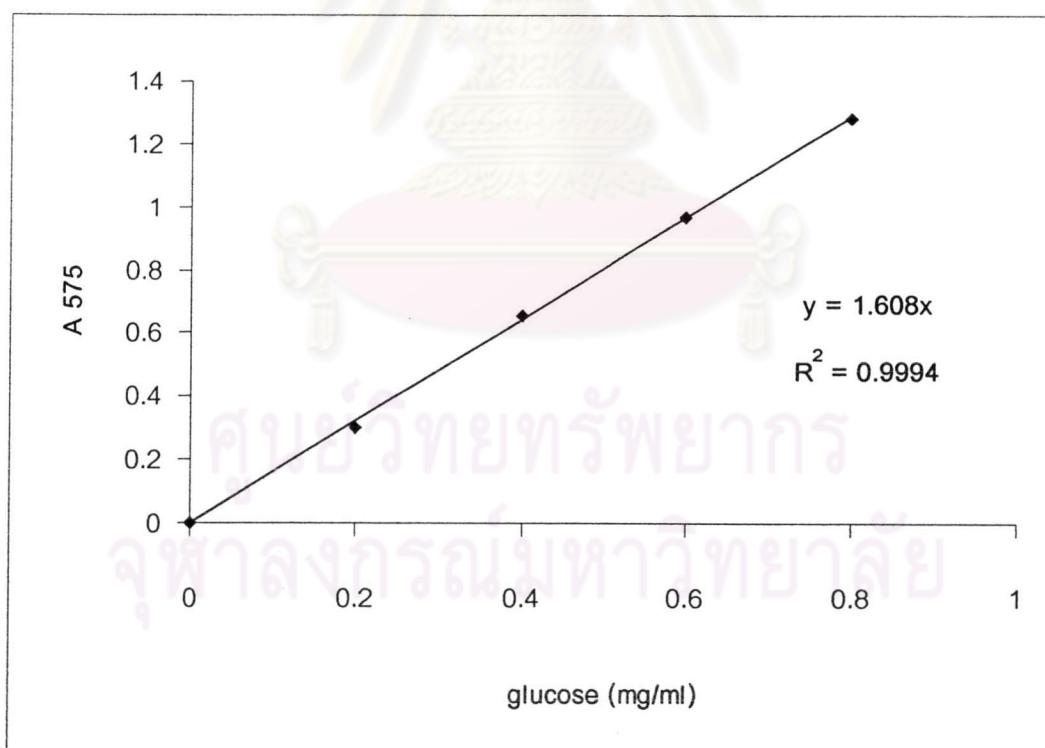
4.2 เติม 1%DNS reagent ปริมาตร 3 มิลลิลิตร ใส่ลงในแต่ละหลอดทดลอง แล้วเขย่าให้เข้ากัน

4.3 นำไปต้มบน water bath ที่มีน้ำเดือดนาน 5 นาที จากนั้นยกลงมาวางในอ่างน้ำเย็น เพื่อให้เย็นลงจนถึงอุณหภูมิห้อง

4.4 เมื่อยังแล้ว เติม 40% Potassium sodium tartate ปริมาตร 1 มิลลิลิตร ลงในแต่ละหลอด แล้วเขย่าให้เข้ากัน

4.5 นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 575 นาโนเมตร

4.6 นำค่าการดูดกลืนแสงที่ได้ มาสร้างกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสงและความเข้มข้นของกลูโคส

รูปที่ 28 กราฟมาตรฐานน้ำตาลรีดิวซ์

5. การคำนวณค่า Unit of enzyme ตามวิธีของ The International Union of Biochemistry

5.1 การคำนวณแอคติวิตี้ของเอกไซกอสูคานเสน

1 หน่วยของเอนไซม์ (ยูนิต) เท่ากับ บริมาณของกลูโคส 1 มิโครโมล ที่เกิดขึ้นภายใน 1 นาที ภายใต้ภาวะที่ใช้ทดสอบ
เท่ากับ กลูโคส 0.180 มิลลิกรัม ที่เกิดขึ้นภายใน 1 นาที ภายใต้ภาวะที่ใช้ทดสอบ

กลูโคส 0.180 มิลลิกรัม เท่ากับ 1 มิโครโมล

กลูโคส A มิลลิกรัม เท่ากับ $(1 \times A) / 0.180$ มิโครโมล

เท่ากับ $A \times 5.556$ มิโครโมล

จากการทดลองน้ำตาลกลูโคส $A \times 5.556$ มิโครโมล เกิดขึ้นภายใน 60 นาที
60 นาที มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $A \times 5.556$ มิโครโมล
1 นาที มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $(1 \times (A \times 5.556)) / 60$ มิโครโมลต่อนาที
เท่ากับ $A \times 0.093$ มิโครโมลต่อนาที

จากการทดลองน้ำตาลกลูโคส $A \times 0.093$ มิโครโมลต่อนาที เกิดจากการใช้เอนไซม์ 0.5 มิลลิลิตร ใช้เอนไซม์ 0.5 มิลลิลิตร มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $A \times 0.093$ มิโครโมลต่อนาที
ใช้เอนไซม์ 1.0 มิลลิลิตร มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $(1 \times (A \times 0.093)) / 0.5$ มิโครโมลต่อนาที

**ศูนย์วทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
เท่ากับ $A \times 0.186$ มิโครโมลต่อนาทีต่อมิลลิลิตร
เท่ากับ $A \times 0.186$ ยูนิตต่อมิลลิลิตร

5.2 การคำนวณแอดดิติฟของเอนโดกลูคานส์ และเบต้า-กลูโคซิเดส

1 หน่วยของเอนไซม์ (ยูนิต) เท่ากับ ปริมาณของกลูโคส 1 มิโครโมล ที่เกิดขึ้นภายใน 1 นาที ภายใต้ภาวะที่ใช้ทดสอบ
เท่ากับ กลูโคส 0.180 มิลลิกรัม ที่เกิดขึ้นภายใน 1 นาที ภายใต้ภาวะที่ใช้ทดสอบ

กลูโคส 0.180 มิลลิกรัม	เท่ากับ	1	มิโครโมล
กลูโคส A มิลลิกรัม	เท่ากับ	(1×A) / 0.180	มิโครโมล
	เท่ากับ	A × 5.556	มิโครโมล

จากการทดลองน้ำตาลกลูโคส $A \times 5.556$ มิโครโมล เกิดขึ้นภายใน 30 นาที
 10 นาที มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $A \times 5.556$ มิโครโมล
 1 นาที มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $(A \times 5.556) / 30$ มิโครโมลต่อนาที
 เท่ากับ $A \times 0.185$ มิโครโมลต่อนาที

จากการทดลองน้ำตาลกลูโคส $A \times 0.185$ มิโครโมลต่อนาที เกิดจากการใช้เอนไซม์ 0.5 มิลลิลิตร ใช้เอนไซม์ 0.5 มิลลิลิตร มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $A \times 0.185$ มิโครโมลต่อนาที
 ใช้เอนไซม์ 1.0 มิลลิลิตร มีน้ำตาลกลูโคส เท่ากับ $(A \times 0.185) / 0.5$ มิโครโมลต่อนาที
 ต่อมิลลิลิตร

ศูนย์วิทยบรังษี
จุฬลงกรณมหาวิทยาลัย

6. การคำนวณหาปริมาณເຂານອລ

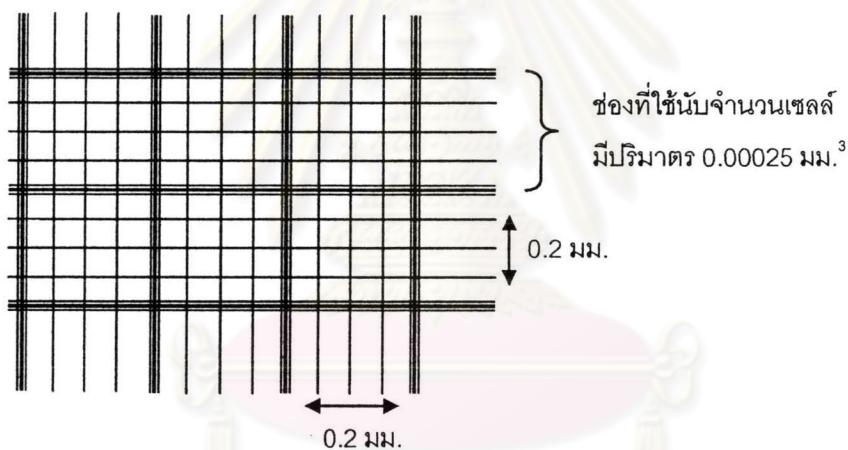
นำค่าพื้นที่ (area) ที่ได้จากการวัดปริมาณເຂານອລด้วยเครื่อง GC ไปหาค่าปริมาณของເຂານອລจากกราฟมาตรฐาน ดังรูปที่ 33 ผลที่ได้มีหน่วยเป็นเบอร์เซ็นต์ นั่นคือมีปริมาณເຂານ นอล × กวมในสารละลาย 10 มิลลิลิตร หรือถ้าต้องการคิดให้มีหน่วยเป็นกวมເຂານอูลต่อกรัม สับสเตรท (กรัม/กรัม) จะได้ว่า

$$\frac{\text{ปริมาณ}\text{ເຂານ}\text{oL} (\text{กรัม}/100 \text{ มิลลิลิตร})}{\text{ปริมาณ}\text{ของ}\text{สับสเตรท}\text{ที่ใช้} (\text{กรัม})} = \text{กรัม}/\text{กรัม}$$

ภาคผนวก จ

การนับจำนวนเซลล์ยีสต์ด้วยวิธี Direct Microscopic Count โดยใช้ Haemacytometer

Haemacytometer เป็นสไลด์ที่ใช้สำหรับนับเม็ดเลือด แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนับสปอร์ของรา หรือจำนวนจุลินทรีย์ได้ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน แต่ละส่วนมีอัตราเรือน้ำหนักต่อ 29 ประกอบด้วยช่องสี่เหลี่ยมจตุรัส 25 ช่องใหญ่ และช่องขนาด 0.2 × 0.2 ตารางมิลลิเมตร ซึ่งภายในแต่ละช่องใหญ่จะประกอบด้วยช่องเล็กๆ จำนวน 16 ช่อง แต่ละช่องขนาด 0.05 × 0.05 ตารางมิลลิเมตร ดังนั้น ของเหลวใดที่บรรจุอยู่ภายในสไลด์นี้จะมีปริมาตรเท่ากับ 0.00025 ลูกบาศก์มิลลิเมตร

รูปที่ 29 ลักษณะของตารางที่ใช้ในการนับจำนวนเซลล์

ในการนับจำนวนเซลล์ ควรเจือจากเซลล์ให้มีปริมาณที่สามารถนับได้สะดวกและแม่นยำ ไม่เจือจากหรือหนาแน่นจนเกินไป โดยหยดน้ำตัวอย่างที่ต้องการนับจำนวนเซลล์ลงบน Haemacytometer และปิดทับด้วย cover glass จากนั้นนำไปตรวจนับภายใต้กล้องจุลทรรศน์ นิยมนับ 5 ช่องใหญ่ในแนวเส้นทแยง

วิธีคำนวณ

$$\text{ปริมาตรใน } 25 \text{ ช่องใหญ่ (400ช่องเล็ก)} = 0.1 \quad \text{ลูกบาศก์มิลลิเมตร}$$

$$\text{สมมติค่าเฉลี่ยจำนวนเซลล์ใน } 1 \text{ ช่องใหญ่} = X \quad \text{เซลล์}$$

$$\text{สมมติค่าเฉลี่ยจำนวนเซลล์ใน } 1 \text{ ช่องเล็ก} = Y \quad \text{เซลล์}$$

นั่นคือ	$X = 16Y$	เซลล์
ดังนั้น		
ใน 0.1 ลบ.มม. มีจำนวนเซลล์ทั้งหมด	$X \times 25$	หรือ $Y \times 16 \times 25$ เซลล์
ใน 1.0 ลบ.มม. มีจำนวนเซลล์ทั้งหมด	$X \times 25 \times 10$	หรือ $\times 16 \times 25 \times 10$ เซลล์
ใน 1.0 ลบ.ซม. มีจำนวนเซลล์ทั้งหมด	$X \times 25 \times 10 \times 1000$	หรือ $Y \times 16 \times 25 \times 10 \times 1000$ เซลล์
หรือเท่ากับ	$X \times 25 \times 10^4$	หรือ $4Y \times 10^6$ เซลล์ต่อมิลลิตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

ตารางสถิติ

1 = ลำเอียง, 2 = หญ้าคา, 3 = หญ้าขจรจับดอกเล็ก, 4 = หญ้านเปียร์, 5 = แ环境卫生, 6 = เล่า,
7 = กัง และ 8 = คูปฤาชี

CELLULOS

Duncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05							
		1	2	3	4	5	6	7	8
8.00	3	32.1000							
1.00	3		33.4333						
4.00	3			35.533					
2.00	3				36.850				
5.00	3					37.867			
3.00	3						38.667		
7.00	3							40.997	
6.00	3								42.5000
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

HEMI

Duncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05					
		1	2	3	4	5	6
7.00	3	27.0000					
3.00	3		27.4933				
8.00	3			27.6633			
4.00	3				28.8967		
5.00	3					30.5000	
2.00	3						31.9333
6.00	3						32.1000
1.00	3						34.4667
Sig.		1.000	.347	1.000	1.000	.356	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

LIGNIN

Duncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05						
		1	2	3	4	5	6	7
1.00	3	6.2333						
4.00	3		6.9000					
2.00	3			8.1333				
6.00	3				8.4900			
8.00	3					10.3133		
3.00	3						10.7333	
5.00	3						11.0100	
7.00	3							14.5667
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.090	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ASHDuncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05						
		1	2	3	4	5	6	7
6.00	3	4.9067						
7.00	3		5.4833					
2.00	3			6.3133				
1.00	3				7.3300			
5.00	3				7.5233			
3.00	3					8.4533		
4.00	3						10.1667	
8.00	3							11.0600
Sig.		1.000	1.000	1.000	.054	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

PRODUCTDuncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05						
		1	2	3	4	5	6	7
2.00	3	23.6033						
8.00	3		26.0500					
1.00	3			26.9000				
3.00	3				29.0467			
5.00	3				29.5000			
6.00	3					30.7533		
4.00	3						33.8033	
7.00	3							35.2033
Sig.		1.000	1.000	1.000	.116	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ค่าแอกซิวิตีของเซลลูลูเลส ที่ใช้วัชพืชทั้ง 8 ชนิด เป็นแหล่งคาร์บอน โดย 1 = ลำเอียง, 2 = หญ้าคา,
3 = หญ้าขจรจับดอกเล็ก, 4 = หญ้าเนเปียร์, 5 = แซม, 6 = เล่า, 7 = กง และ 8 = ถูปดาษ

EXODuncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05							
		1	2	3	4	5	6	7	8
6.00	3	7.9E-02							
3.00	3		.3913						
2.00	3			.5147					
1.00	3				1.1740				
7.00	3					1.8567			
4.00	3						2.0047		
8.00	3							2.6190	
5.00	3								2.9320
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ENDODuncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05							
		1	2	3	4	5	6	7	8
6.00	3	.2810							
3.00	3		5.1830						
2.00	3			7.3823					
1.00	3				16.6847				
4.00	3					25.1780			
7.00	3						25.5387		
8.00	3							33.0427	
5.00	3								43.0243
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

BETADuncan^a

WEEDS	N	Subset for alpha = .05						
		1	2	3	4	5	6	7
6.00	3	6.00E-03						
2.00	3		6.40E-02					
3.00	3			8.20E-02				
1.00	3				.2163			
5.00	3					.2333		
7.00	3						.3073	
4.00	3						.3133	
8.00	3							.3787
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.065	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

1 = แอลฟ่า-เซลลูโลส (Sigma), 2 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากจำเอีก, 3 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากหน้ำคາ, 4 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากหน้ำขาวบดอกเล็ก, 5 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากหน้ำเนมี่ร์, 6 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากแมنم, 7 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากเจา, 8 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากกง และ 9 = เยื่อเซลลูโลสละอ่อนดจากกูปต้าซี

MOISTDuncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05				
		1	2	3	4	5
4.00	3	2.8500				
2.00	3		5.6833			
5.00	3			7.9200		
1.00	3			8.0033	8.0033	
6.00	3				8.1400	
8.00	3				8.1800	
3.00	3				8.1967	
9.00	3					8.4233
7.00	3					8.5533
Sig.		1.000	1.000	.367	.063	.166

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ALPHADuncan^a

SAMPLE	N	Subset for alpha = .05					
		1	2	3	4	5	6
5.00	3	39.7200					
6.00	3	41.0100					
4.00	3		45.5233				
3.00	3		46.6933				
9.00	3			49.0333			
7.00	3			50.2700			
8.00	3				54.9633		
2.00	3					57.3567	
1.00	3						86.3300
Sig.		.141	.180	.158	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

BETADuncan^a

SAMPLE	N	Subset for alpha = .05					
		1	2	3	4	5	6
1.00	3	9.7429					
8.00	3		38.2469				
2.00	3		39.4174				
4.00	3			44.7711			
5.00	3				50.7600		
3.00	3				51.3170		
9.00	3				52.4292		
7.00	3					58.2299	
6.00	3						65.9775
Sig.		1.000	.368	1.000	.228	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

GAMMADuncan^a

SAMPLE	N	Subset for alpha = .05					
		1	2	3	4	5	6
3.00	3	2.1259					
1.00	3		3.7963				
9.00	3		4.0082				
7.00	3		5.1784	5.1784			
6.00	3			5.7079	5.7079		
8.00	3				7.0320		
2.00	3					8.6727	
5.00	3					9.3619	
4.00	3						14.2310
Sig.		1.000	.060	.430	.059	.307	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ค่าแอคติวิตีของเซลลูเลส ที่ใช้เยื่อเซลลูโลสละเสียดจากวัชพืชทั้ง 8 ชนิด เป็นแหล่งคาร์บอน

EXO

Duncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05				
		1	2	3	4	5
6.00	3	1.3877				
2.00	3		1.5523			
1.00	3		1.6533			
9.00	3		1.6647			
8.00	3			1.8187		
3.00	3			1.8257		
4.00	3			1.8443		
5.00	3				2.1870	
7.00	3					2.3490
Sig.		1.000	.134	.726	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ENDO

Duncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.00	3	9.728								
2.00	3		23.675							
1.00	3			24.602						
7.00	3				24.624					
9.00	3					25.575				
4.00	3						27.752			
3.00	3							28.185		
8.00	3								30.604	
5.00	3									34.906
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

BETA

Duncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1.00	3	2.60E-02							
2.00	3	2.87E-02							
9.00	3		3.90E-02						
6.00	3			.1067					
8.00	3				.1413				
3.00	3					.1523			
4.00	3						.1613		
5.00	3							.2413	
7.00	3								.2667
Sig.		.491	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

1 – 3 ใช้ เชลลูเลสจากซึ่งมีเยื่อเชลลูโลสละเอียดของหญ้าเนเปียร์ เป็นแหล่งคาร์บอน โดย 1 = หญ้าเนเปียร์, 2 = แพร์ และ 3 = คูปตากะ ส่วน 4 – 5 ใช้ เชลลูเลสจากซึ่งมีเยื่อเชลลูโลสละเอียดของ เจ้า เป็นแหล่งคาร์บอน โดย 4 = หญ้าเนเปียร์, 5 = แพร์ และ 6 = คูปตากะ

ALC

Duncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05		
		1	2	3
1.00	3	2.00E-02		
4.00	3	5.00E-02		
2.00	3	.1133		
5.00	3	.1667		
3.00	3		2.0000	
6.00	3			2.5733
Sig.		.067	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

REDUCE

Duncan^a

SAMPLES	N	Subset for alpha = .05				
		1	2	3	4	5
6.00	3	7.07E-02				
3.00	3		8.90E-02			
5.00	3			.1077		
2.00	3				.1120	
4.00	3					.1327
1.00	3	1.000	1.000	1.000	1.000	.1350
Sig.						.153

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 3.000.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว ศรัญญา ยิ้มย่อง เกิดเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2522 ที่จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับป्रogramsศึกษาที่โรงเรียนเขมสตรีอุносสรม ในปี 2533 และ ระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเซนต์จอห์น ในปี 2539 จากนั้นได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยบูรพาในระดับปริญญาบัณฑิต ทางด้านชีววิทยา และสำเร็จการศึกษาเมื่อปี 2543 จากนั้นได้ศึกษาต่อในระดับปริญญา มหาบัณฑิตทางด้านพุทธศาสตร์ เน้นทางเทคโนโลยีชีวภาพของพืช พร้อมกับได้รับทุนพัฒนา อาจารย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระบุรี และสำเร็จการศึกษาเมื่อปี 2548

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**